

Enfermagem 19 Geestelijke gezondheid en neuropsychologie

- Herken symptomen van schizofrenie, psychotische stoornissen en ernstige psychische aandoeningen
- Communiceer effectief met cliënten die hallucinaties, wanen of verwarring ervaren
- Ondersteunen van cliënten met een verstandelijke beperking en neuroontwikkelingsstoornissen (bijv. Rett-syndroom)
- schizofrenie, psychose, hallucinaties, wanen, verstandelijke beperking, Rett-syndroom, crisissignalen

De schizofrenie	<i>(A esquizofrenia)</i>	De zorgcoördinator	<i>(O coordenador de cuidados)</i>
De psychose	<i>(A psicose)</i>	De ontwikkelingsstrategie	<i>(A estratégia de evasão)</i>
De hallucinatie	<i>(A alucinação)</i>	Observeren en rapporteren	<i>(Observar e relatar)</i>
De waning	<i>(O delírio)</i>	Empathisch luisteren	<i>(Ouvir com empatia)</i>
De verstandelijke beperking	<i>(A deficiência intelectual)</i>	Reageren op aanwijzingen	<i>(Responder a sinais)</i>
Het Rett-syndroom	<i>(A síndrome de Rett)</i>	Iemand geruststellen	<i>(Tranquilizar alguém)</i>
De sociale achteruitgang	<i>(O declínio social)</i>	Rustig blijven (kalmeren)	<i>(Manter a calma (acalmar))</i>
Het crisissignaal	<i>(O sinal de crise)</i>	In kaart brengen (symptomen)	<i>(Mapear (sintomas))</i>
De acute episode	<i>(O episódio agudo)</i>	Behandelplan opstellen	<i>(Elaborar um plano de tratamento)</i>
De therapeutische relatie	<i>(A relação terapêutica)</i>	Verwijzen naar gespecialiseerde zorg	<i>(Referir para cuidados especializados)</i>
De medicatie	<i>(A medicação)</i>	Zelfbeschadiging voorkomen	<i>(Prevenir autolesões)</i>
De bijwerking	<i>(O efeito colateral)</i>	Gedragsactivatie toepassen	<i>(Aplicar ativação comportamental)</i>

1.Exercícios

1. Associe cada palavra à sua definição.

a. De psicose	1. toestand waarin iemand het contact met de realiteit verliest
b. De hallucinatie	2. stoornis waardoor iemand informatie langzamer begrijpt en vaak extra hulp nodig heeft
c. De verstandelijke beperking	3. ervaring waarbij iemand iets ziet, hoort of voelt dat er niet echt is

a-1 b-3 c-2

2. Observação na ala fechada (QR: Áudio)

Preencha as lacunas: zelfbeschadiging, realiteitszin, wanen, interventie, schizofrenie, veiligheidsplan, medicatie, crisissignalen, behandelplan, observatieverslag

Op de gesloten afdeling van een psychiatrisch ziekenhuis begint de avonddienst. Verpleegkundige Sara leest in het elektronisch dossier dat meneer Van Dijk (1) _____ heeft en de laatste weken vaker stemmen hoort. In het (2) _____ staat dat zijn (3) _____ wisselt: soms kan hij goed vertellen wat er gebeurt, maar soms denkt hij dat de tv speciaal voor hem geheime berichten uitzendt. Sara let extra op (4) _____, zoals plotselinge boosheid, (5) _____ of weigeren van medicatie.

Tijdens de ronde ziet Sara dat meneer Van Dijk onrustig door de gang loopt. Hij zegt dat de camera's hem volgen en dat iemand hem wil vergiftigen. Sara blijft rustig en spreekt in korte, duidelijke zinnen. Ze gaat niet in discussie over zijn (6) _____, maar benoemt wat zij ziet: dat hij bang is en veel spanning voelt. Ze controleert of hij veilig is, biedt een rustige kamer aan en bespreekt het (7) _____ dat in zijn (8) _____ staat. Daarna belt ze met de arts om de situatie te bespreken en om te beoordelen of extra (9) _____ of aanpassing van de (10) _____ nodig is.

Na ala fechada de um hospital psiquiátrico começa o turno da noite. A enfermeira Sara lê no prontuário eletrônico que o Sr. Van Dijk tem esquizofrenia e, nas últimas semanas, tem ouvido vozes com mais frequência. No relatório de observação consta que o seu senso de realidade oscila: às vezes ele consegue contar bem o que está acontecendo, mas às vezes pensa que a TV está transmitindo mensagens secretas especialmente para ele. Sara presta atenção extra a sinais de crise, como raiva repentina, autoagressão ou recusa de medicação.

Durante a ronda, Sara vê que o Sr. Van Dijk anda inquieto pelo corredor. Ele diz que as câmeras o estão seguindo e que alguém quer envenená-lo. Sara mantém a calma e fala em frases curtas e claras. Ela não entra em discussão sobre os seus delírios, mas nomeia o que ela observa: que ele está com medo e sente muita tensão. Ela verifica se ele está seguro, oferece um quarto tranquilo e discute o plano de segurança que consta no seu plano de tratamento. Depois, ela liga para o médico para discutir a situação e avaliar se é necessária uma intervenção adicional ou um ajuste da medicação.

(1) schizofrenie, (2) observatieverslag, (3) realiteitszin, (4) crisissignalen, (5) zelfbeschadiging, (6) wanen, (7) veiligheidsplan, (8) behandelplan, (9) interventie, (10) medicatie

1. Waarom let Sara extra op crisissignalen bij meneer Van Dijk?

2. Welke voorbeelden van crisissignalen worden in de tekst genoemd?

3. Ouça o fragmento de áudio e escolha a resposta correta. (QR: Áudio)

Verdadeiro Falso

1. De verpleegkundige zag tekenen van een acute psychose en probeerde de cliënt te kalmeren door rustig te blijven en korte vragen te stellen.	☐	☐
2. De cliënt dacht dat zijn familie hem wilde vergiftigen en voelde zich tijdens de dienst veilig op het werk.	☐	☐
3. Het behandelplan wordt niet direct tijdens de avonddienst gewijzigd; er is eerst gerapporteerd aan de zorgcoördinator en aanpassingen staan gepland voor morgen.	☐	☐

1-V 2-X 3-V

4. Escolha a solução correta

- Tijdens het gesprek _____ ik rustig en luister ik empathisch naar de cliënt. *(Durante a conversa, eu permaneço calmo e ouço o cliente com empatia.)*
 a. bleef   b. blijft   c. blijf   d. blijven
- Gisteren _____ de zorgcoördinator crisissignalen en rapporteerde ze aan het team. *(Ontem, o coordenador de cuidados observou sinais de crise e os relatou à equipe.)*
 a. observeerde   b. observeert   c. heeft geobserveerd
 d. observeren
- Als de cliënt stemmen hoort, _____ ik hem gerust en vraag ik wat hij nodig heeft. *(Se o cliente ouve vozes, eu o tranquilizo e pergunto do que ele precisa.)*
 a. stel   b. stelt   c. stelde   d. heb gesteld

1. blijf 2. observeerde 3. stel

5. Roleplay - diálogos (QR: Áudio)

Avonddienst: cliënt hoort stemmen

Verpleegkundige Mark, ik zie dat je onrustig bent; kun je vertellen wat er nu gebeurt in je hoofd?

Anja: *(Mark, vejo que você está agitado; você pode me contar o que está acontecendo agora na sua cabeça?)*

Cliënt Mark: *Ik hoor weer stemmen, ze zeggen dat ik niks waard ben, ik denk dat het een soort hallucinatie is maar het voelt zo echt.*

(Estou ouvindo vozes de novo, elas dizem que eu não valho nada; acho que é algum tipo de alucinação, mas parece tão real.)

Verpleegkundige *Dat klinkt heel naar; je hebt een ernstige psychische aandoening, een psychose, en dan is de realiteitscontrole moeilijk, maar ik geloof je dat het voor jou echt voelt.*

(Isso soa muito difícil; você tem um transtorno mental grave, uma psicose, e então o controle da realidade fica difícil, mas eu acredito em você que, para você, isso parece real.)

Cliënt Mark: *Ik ben bang dat ik doordraai en dat ik weer opgenomen moet worden, ik merk dezelfde crisissignalen als bij mijn vorige terugval.*

(Tenho medo de perder o controle e de ter que ser internado de novo; percebo os mesmos sinais de crise que na minha recaída anterior.)

Verpleegkundige *Zullen we samen rustig gaan zitten, ademhalingsoefeningen doen en ik noteer in het observatierapport wat je nu ervaart, zodat we je begeleidingsplan kunnen aanpassen?*

Anja:

(Vamos sentar juntos com calma, fazer exercícios de respiração, e eu registro no relatório de observação o que você está vivenciando agora, para que possamos ajustar seu plano de acompanhamento?)

Cliënt Mark: *Ja, als jij erbij blijft, lukt het me misschien beter om kalm te blijven en niet in die paranoïde gedachten mee te gaan.*

(Sim, se você ficar aqui comigo, talvez eu consiga manter a calma melhor e não entrar nessas ideias paranoïdes.)

Verpleegkundige *Ik blijf bij je, en als het nodig is overleg ik met de arts over je antipsychoticum, zodat we de balans tussen effect en bijwerkingen goed in de gaten houden.*

Anja:

(Eu fico com você e, se for necessário, converso com o médico sobre o seu antipsicótico, para mantermos um bom controle do equilíbrio entre efeito e efeitos colaterais.)

Cliënt Mark: *Dank je, zo voel ik me minder alleen en durf ik eerder te zeggen als het weer misgaat.*

(Obrigado, assim me sinto menos sozinho e tenho mais coragem de falar mais cedo quando as coisas voltam a piorar.)

1. Hoe zou jij Mark verder kunnen kalmeren zonder meteen medicijnen te geven?

---

6. Falar: traduzir e responder (QR: IA+)

Ik merk dat u erg onrustig bent, klopt dat? / Kunt u kort beschrijven wat u nu hoort of denkt? / Ik noteer dit en meld het aan de zorgcoördinator.

1. Je werkt in de wijkverpleging en je cliënt hoort stemmen en is erg bang. Wat zegt u om de cliënt te kalmeren en gerust te stellen?
-
2. Tijdens uw dienst merkt u bij een cliënt met een psychose plots meer onrust en nieuwe wanen. Welke crisissignalen noteert u en aan wie meldt u dit?
-

7. Escrita: E-mail (QR: IA+)

Onderwerp: Observaties meneer Van Loon, kamer 12

Beste collega,

Gisteravond meldde de avonddienst dat meneer Van Loon erg onrustig was. Hij zei dat hij stemmen hoorde en dat er camera's in de muur zaten. Mogelijk gaat het om een **psychose** met **hallucinaties** en **wanen**.

Wil jij vandaag extra goed **observeren** hoe hij zich gedraagt (angst, **zelfbeschadiging**, **suïcidaliteit**) en of hij zijn **medicatie** inneemt? Laat mij vóór 16.00 uur weten wat je hebt gezien, zodat we de **risico's** kunnen inschatten en het beleid kunnen **afstemmen**

Met vriendelijke groet,
Dr. M. Jansen, psychiater

Escreva uma resposta apropriada: *Naar aanleiding van uw e-mail wil ik u informeren dat... / Tijdens mijn dienst heb ik geobserveerd dat... / Kunt u mij laten weten of...*
